

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

na kraje bivše Avstro-Ograke:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 60—	celo leto naprej . . . K 65—
pol leta 30—	
četr leta 15—	
na mesec 5:50	celo leto naprej . . . K 70—

V pomoženjem gleda inšeratov se naj priloži za odgovor dopisnic ali znankam.
Upravnalstvo (spoda), pritliče, levo). Knalova ulica št. 5, telefon št. 85.

Dr. Ivan Tavčar:

Naše bolezni.

(Govor v Novem mestu.)

L.

Danes zborujemo v dvorani državne gimnazije! Kako so se časi izpremenili, in kako korenito so razpadle avstrijske verige, to občutimo danes, ko smo se zbrali v ti lepi in prostorni dvorani, katera je nam bila poprej zaprta, kakor so grešniku zaprta nebeska vrata!

Nova država imamo, ali ta država je podobna zgradbi, katera še ni dogovorljena, pri kateri delujejo srbski, hrvaški in slovenski delavci, ter se trudijo s pošteno močjo in poštenu voljo, da bi stavbo prej kot prej dozidali, tako da bo stala v lepoti in krasoti na temelju, ki ga stoletja omajati ne bodo mogla!

Ko gledamo na stavni prostor, kjer se naj dvigne iz podkritne bleščeca palača Jugoslavije, na stavbišče, kjer mrgoli delavec, kjer se giblje nebroj pridnih rok, nas, če smo resnici in pravi Jugoslovani, navdaja pred vsem prečirkanje, da je vsakega izmed nas, tudi najmanjšega med nami, najsvetješo dolžnost, da se po ponihih svojih udeležuje ravnokar omenjenega dela, in da ne drži rok križem, ko se di stavba, namenjena celemu jugoslovanskemu narodu. Izdalec je vsak, ki se dela ne vdeleži, ki se nasprotom napena, da bi motil delo drugih, da te delavec zahumeje, da strelja na nje in sedi! Tudi taki elementi tiče med zanimi, kot se vidi vsekih dogodkih, vadi primeri, da se imenostne duše ne zavedajo velikega trenotka, da so pomorne, če se jim posreči, temu ali onem par šip s kamnom zdrobiti!

Med tiste, ki so zavezani pri zgradbi Jugoslavije sodelovati, ki imajo takoreč vse svoje delo, vobi, ko se nova država ustvarja s prahu in razvalin skupaj sesedene Avstrije, posvetuti naši novi državi — pristevam naše politične stranke in sicer brez vsake izjemne.

Prva in edina točka vsakega strankinega programa morala bi se glasiti: Deluj v prečiranju, deluj z navdušenjem, deluj z ljubeznijo za Jugoslavijo, dokler se enjena stavba ne bo trdnoma in veličastno dvigala proti nebu podobna Triglavu in drugim našim gorskim velikancam, ki so od nekdaj in kibodo v vsikdar gledali na našo sedaj oslobojeno zemljo!

Ce bi po tem vzornem programu vse stranke hotele svoje delo zastaviti na korist novi domovini, bi se ta prav hitro izkopal iz težav, v katerih se danes še nahaja. Ali ideali se malokaj dosežejo in tudi takaj se ne bodo dosegli! Paradoksna se vam bo videla moja trditev, ali vendar je resnica. Trditev namreč, da ima Jugoslavija še preveč notranjih sovražnikov, ki globoajo na nji, kakor globoč v jabolku, ki je na zunaj rdeče in navidezno zdravo. Ce hoče zdravnik ozdraviti svojega bolnika, mora poznati prav negov položaj in dostikrat je ozdravljenje nemogoče, ker je prišel zdravnik do naprave sodbe o pravem položaju notranjih delov bolnikovega telesa. Od kritičnosti v tem oziru ne more škodovati, in zato mori morate že dovoliti, da Vam spregovorim nekoliko o notranjih sovražnikih, to se prav o notranjih boleznih, ki so se zajedle s svojimi kalovi v telo naše Jugoslavije, in sicer takrat, ko se je bila komaj rodila.

Kot zelo nevarno tako bolezen — kdo bo srečnejši od mene, ako se motim? — omenjam na prvem mestu nestrenočnost in ošabnost naših političnih strank. Zibal sem se včasih v prijetnih nadah, da je svetovna vojska, katera je izsula na nas toliko groze, in da je končno ujedinjena samostojna jugoslovanska država, ki vzbuja v nas toliko srečnih upov na boljšo in sijajnejšo prihodnost, prenesti jih naše duše, da postanemo boljši ljudje, kakor smo bili pred vojsko, kakor smo bili pred rojstvom naše enotne kraljevine S. H.-S. Bojim se, da smo ostali pod kožo kakor smo bili, in da jih je še vedno mnogo pri vseh političnih strankah, ki so na tistem prav vneto udani nekakemu političnemu boljševizmu, ki je pred vojsko zastrupljal našo politično delovanje. Politični na-

sprotniki hočejo ostati osebni sovražniki, ki so, če jih pridejo argumenti in razlogi, takoj pripravljeni, poseči po nasilnosti in pesti. Spominjati se moram tukaj dveh shodov, katera sta se vršila v bližini Novega mesta. Prvi je bil shod v Semiču, sklicala ga je naša stranka. Na ta shod prihrušeli so politični nasprotniki, kateri stranki so pripadali ne vem, ter so skušali s hrupom in šumom zborovanje onemogočiti. Drugi shod je sklicala S. L. S. danes teden v Št. Jerneju, a tudi na ta shod so prišli politični nasprotniki, kateri stranki so pripadali tudi ne vem, ter silovito postopali proti navzočim duhovnikom in proti možu, ki naj bi bližnji govornik na shodu! Zborovanje se je onemogočilo!

Da tako pripeljate z največjo žalostjo opazam, da jih mora naša stranka z največjo strogozijo zavračati in obsojati, o tem mi ni treba razpravljati. Pri tem se nočem sklicevati na Slovenske kobile in na oljko, sklicuem se zgolje na pamet, katera nam mora odpreti oči, tako da ne moremo zagaziti v najmanjše zmote. Kam pa pridejo prijatelji, če se vkorenini navada, da bomo politične shode zabranjevali ali pa še celo razbijali? Taka navada vodi do pesti, vodi do noža! Vendarno bemo hoteli priznavati, da je tistina boljši politik na jugu, ki ima najmočnejšo pest ali pa nož, kije daljši in bolj nabršen od mojega! Politična blaznost bi bila kaj tacega, ker bi bilo potem vsako politično življenje in delovanje nemogoče. Ali si morete misliti, da je v slovenskih pokrajinalih srčih ena stranka, ki bi bila potem še v stanu zborovanja, daje mi dvajset mož v roke, pa vam razbijem vsak shod, ker kaj tacega ni nikaka umetnost, temveč zgolj le uspeh srove sile, katero hočemo za vedno pogradi iz političnega gibanja v jugoslovanski državi. Na drugi stran je pa resnica, katera se utajiti ne da, da potrebuje nova naša država vseh treh političnih strank in da je še obilo stvari, katerih si priporoči ne bomo mogli, ako zanje vse tri stranke edino in dostojno ne vskočijo. Prej nego ne dospremo do blagoslovjenega cilja, bodo morali še dostikrat skupno marširati ter tudi skupno padati! Kje naj se potem dobri tu skupnost?

Zatorej vidite, da vsaka silovitost, da vsak udarec, ki pade na tem ali onem shodu, zadene našo Jugoslavijo, kateri moramo danes posvetiti vsak dihljak svojega življenja.

Ce bi se ta bo nadaljeval, kako bodo potem sodili o nas olikani narodi, ki imajo našo usodo še vedno v svojih rokah? Povsod, kjer je narod vreden svobode, velja načelo, da ima vsak pravico, da svobodno izraža svoje mnenje in je izključeno, da bi se smela s polenom preganjati politična prečiranja. Zatorej ni samo dolžnost vseh naših političnih strank, tudi nihova čast zahteva, da se takoj vse storii, da se se miški in Šentjernejski poskusijo v kali zatru, da se tendence, iz katerih so se izčimili ti poskusi, ne razširijo kot grda oteklinja po našem državnem telesu.

Za našo stranko ima pa stvar še poseben pomen. Jugoslovanska demokratična stranka ima prostore za vse sloje našega ljudstva. Vsak, ki prihaja k nam, je dobro došel. Z radostjo pozdravljamo v naši vrsti delavca, pozdravljamo pa tudi poljedelca. Na oba se ozira program naše stranke. Gleda kmet pa velja še nekaj posebnega: poljedelec je najmočnejši stan jugoslovanskega kraljestva: ta stan bo pa tudi najtrdnejši steber demokratične naše države. Nai si je tegata ali druga politična prečiranja, naš kmet je glavni temelj Jugoslavije, in v interesu vseh strank je, da se ta temelj ne oslabi, ne omaja. Temelji pa se letakrat ne bo omajal, če se poljedelcu ugotovi in zasigura tak gospodarski položaj, da bo shajati mogel, da bo mogoč prenašati težko konkurenco, katere mu v Jugoslaviji ne bo manjkalo. V tem pogledu razviti se bo moralno intenzivno delovanje vseh pametnih političnih strank, ki bodo morale za kmetijstvo delovati, da se mu dvigne do največje mire njegova gospodarska moč! Da se to gospodarsko delovanje omogoči, potrebita mora vsaka politična morija med nami. Ni treba, da bi se pri gospodarskem delovanju zile vse stranke v

Inšeratna vrak dan zvečer, izvzemali modelje in prezalko.

Inserat se računa po porabiljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 vin. Postalo (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vinarjev. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljajo naročnino vedno **pred** po naročnici. **Prej** Na same pišocene naročne brez poslovne denarja se ne moremo nikakor ozirati.

"Narodna tiskarna" telefon št. 85.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hodi ponj: celo leto naprej K 15— pol leta 29— na mesec 5—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopoljaj se frankirajo. Rokopisi se nevrnečajo. Uredništvo: Knalova ulica št. 5 (v I. nadstr. levo), telefon št. 43.

moral vsak delati, tudi pri nas se bo moral avtoriteta države zopet spoštovati, ker brez dela in primerne avtoritete je nemogoča moderna, svobodna in napredna država, po kateri vsi naši nezadovoljneži tudi hrepene.

Na pomoč Koroški!

Ljubljana, 1. jan. 1919.

Zopet je bila dubkom polna prostrana dvorana v »Unionu«. Nismo si prisli vočiti srečnega in veselega novega leta z vzradoščenimi obrazi, marev globoka resnost je zajemala slovenska srca, kajti s severne meje je odmeval jek hudega boja, ki hoče nam ugrabiti velike dele našega sveta. Nemci na Koroškem hočejo nas opehariti za vse koroške Slovence, Nemci hočejo pa izvršiti se nadalje za nas usodenole sunke na Stajersko in Kranjsko.

Shodu je predsedoval odvetnik dr. Oblak, ki je v svojem pozdravnem nagovoru omenjal tisočletne borbe slovenskega naroda, katera noče biti konec. V Ljubljani se pač kopljeno v bajni luči zarje, ki nam je zasvetila na vzhodu, a tam v Primorju in gori na severu vlada hujša tema nego kdaj prej. Toda stolnici bojni odpor je koval iz naroda železo, slovenski Koroški pa, ki se je branil sam in odrezan tam za Karavankami, je postal jeklo naroda. Čudovito je, da je vkljub nasilju germanščemu, kakor ga ne pozna svet izven Koroške, ostal še en sam Slovenec v Korotanu. Toda dviga jih še nad 100.000 prapor Slovenstva, ki kljče na pomoč. Koroška govornika naj razdeneta skrivnost, kako da je mogče da dviga ravno zdaj na Koroškem Nemec svoje pest proti Slovencu, ko vendar na tleh germanstva stebri.

Nato sta govorila koroška govornika France Smočej in dr. Ferdo Müller med nepopisnim navdušenjem občinstva prepričevalno in krasno vzeneno.

Danes je naš Korotan res tužen in Jugoslaviji preti nevarnost, katere se mase niti ne zavedajo. Ni še končan boj za svobodo. Ne ogroža Jugoslavije samo Italijan in barbarski Nemec, mi sami ogrožamo Jugoslavijo, ker smo zaspani in malomarni. Sveti idealizem gine v času, ko ga najbolj potrebujejo. Poglejmo na Čehi! Ko so se vrnili češki vojaki na narodna tla, niso sili domov, marveč pripravljeni so bili iti kamor koli bojevat se za domovino, braniti jo. Po češkem vzorcu si osvojimo Gospodarsko polje. Treba idealne točke iz zgodovine. Srbji imajo svoje Kosovske polje. Dokler ni bilo osvobojeno, je srce zabolelo vsakega Srbja, pri spominu na ta bridi kos srbske zgodovine. Kje je pri nas ljubezen do Gospodarskega polja? Sovražnik je bil potri in je videl in sas klamoval, da je naš magogovale, danes vsled slovenske zaspanosti uganja proti Slovencem nasilstva, proti katerim niso ona italijska niti senca. Kamor pridivja nemška polpa, mora izginuti v prvi vrsti slovenski duhovnik, v drugi zavedeni slovenski kmet, v tretji vsak, kdor čuti slovensko. Patrulje izvije naše ljudi. Vse se vrši v obliki, da ni mogoče popisati. Zakaj to? Nemci so se začeli organizirati takoj, od hiše so delali, nemška vladva je na hujškala svoje učiteljstvo in svoje duhovščino, vse gre na poboj Slovencev. Pri nas se ni nihče zganil, pri nas ni bilo nikakoga organizacijskega dela in ni se storila potrebna dolžnost. Pisalo se je o junaštvu, ali kje je sedaj to naše junashtvo? Svečan je bil trenotek, ko je na to je zrekel komesar Smočej prisego: »Ako pada Koroška, bom padel z njo z mečem ali puško v roki.« Nimamo drugega orložja kot si lo. Za dom mej bojni grom! Na pravimo si armado, da stremo nemškarskega koroškega z maja... Ne gre samo za Celovac in Beljak, ne gre za tistih partisov Nemcov, ali svola križišča si treba pridobiti, v Celovcu in Beljaku pa je organiziran odpor, tam so bande, ki ogrožajo vse. Ako se jim posreči, iztisniti naše čete iz Koroške, bo ogroženo Dravsko polje in pade Maribor. Gre za najlepše slovenske pokrajine, ki si jih hoče prilastiti Nemci, ko je bil premagan, ne gre le za Koroško in Stajersko, gre tudi za Kranjsko. Pred dvema mesecema se že svarilo iz Koroške, pa zaman. Sedaj treba govoriti brez ozirila.

Slovenec, ki je bil odgovoren za našo levo in desno. Padel je St. Pavel, pripravlja se naval na Velikovec. Ali je čas z energičnim

udarcem popraviti, kar se je pogrešilo. Jugo-slovenski narod hoče to in konec po nemške vojske, ki sejost iz ljudi od vseh vetrov, ki so dobro plačani, dobro jedo in pijejo. Vojaška tromba doni po koroški logih, se se ovija frankfurtska okoli plena. Glasni so ali morda so to zadnji klici: Bratje, na pomoč! Ustanovimo si svojo prostovoljno legijo!

Govori koroških zastopnikov so bili preserni, globoko iz duše prihajajoči in globoko segajoči v duše. Trpke so bile njihove obdobjitve na naslov vlade. To so bili glasovi ljudi našega rodu, katerim preti kruta narodna smrt, ki pa hoče živeti. Občinstvo je s toplim čustvovanjem sledilo izvajanjem in načrtovano vsklikalo in ploskalo ter dajalo ostrevo duško ogorčenju nad žigosano malomarnostjo.

Poverjenik za narodno obrambo dr.

Pogačnik je podal nato nekakva pojasnila, končno pa se zavzel za ustanovitev legije in se z moško besedo zavezal, da gre kot prvi v bojno vrsto kot navaden bojnik — prostak. Slavosten je bil trenotek, ko so navzoči oficirji in drugi vojaki kot en mož šli na oder, da se takoj prijavijo za vstop v legijo. Zapeli smo »Hej Slovane« in v večinskim navdušenjem je zaključil predsednik shoda g. dr. Oblak, da najštejši protestni shod. Storilo smo prepotreben korak v obrambo svojih rodov in ljudi. Se se bo treba za slovensko zemljo boriti. Borimo se kot en mož in letu 1919. bo za nas še srečno in veselo.

S Koroškega.

Ljubljanski korespondenčni urad poroča 31. decembra ob pol 7. zvečer iz uradnega vira: Na Koroškem se danes ni pripetilo nič pomembnejšega. — Pri Medborovnici (Unterlach) je nemška straža strejala na naš dravski breg in ranila enega civilista. Odgovorili smo s topovskim ognjem in izstrelili 20 granat. Uničili smo dve sovražni strojni puški. Sovražnik je nato brez uspeha izstrelil štiri šrapnelne granate.

Na cesti iz Celovca v Velikovec se pojavljajo nemške patrole. Očvidno hođajo oplenjati tamozne prebilvalstvo. Tako so n. pr. danes ponosni nemški vojaki v bližini Rakove gostilnice napadli nekega kmeta, ga izropali in ga hoteli ustreliti. Rešila ga je srbska patrola. — Iz Velikovec poročajo, da nameravajo Nemci napasti

Koroška — republika!

»Kärntner Tagblatt« pribrije v poseben prilog pod naslovom »Koroška Koroščem« oklic za ustanovitev — odvisno koroško republiko, če da bo sicer igrala Koroška skot privesek Ljubljane dočela brezpostembno vlogo v jugoslovanski državi. Oklic končuje tako - le:

»Možje in žene, vasi, ki ste stari nad 18 let, ne strašite se truda in pošljite nam dopisnice z besedami: »Jaz sem za ustanovitev koroške republike« na adreso: »Prijatelji koroške republike v Vrbi na Vrbnskem jezeru.« Zbirajte za dopisnice mnogobrojne podpisce. Izkoristite svoje pravo samoodločbe, prednosta z vami razpolagala Dunaj in Ljubljana in vas postavljate pred izvršena dejstva, ne da bi vas preje povpraševali. Ta oklic so podpisali: U. Daujak, I. Egger, dr. G. Engstler, S. Gröblacher, Ch. Kuchling, A. Morak, A. Müller, H. Supper, M. Teppan, E. Tschuden, S. Wieser in A. Wrann.

Stroge odredbe v Mariboru.

Maribor, 31. decembra. (Lj. k. u.) Dunaski korespondenčni urad poroča: Jugoslovanska državna policija je včeraj aretirala ljudskošolskega ravnatelja Aloizija Sedlatschka in ga odvedla na okrožno sodišče. Govori se, da so ga aretirali radi tega, ker je grajal aretacijo evangelikega duhovnika dr. Ludovika Mahnerta.

Maribor, 31. decembra. (Lj. k. u.) Dunaski korespondenčni urad poroča: General Maister, povelnik jugoslovanskih čet za Spodnje Štajersko, je izdal na nemško prebivalstvo v Mariboru razglas, po katerem mora radit' anonymnih pisem, ki vsebujejo grožnje proti njemu in drugim jugoslovanskim voditeljem in radi hujšajočih govorjeni na cestah, na železnicah, v društvenih itd., odditi to-le: »Določil sem 21 uglednih mariborskih meščanov, da jamicijo solidarno s svojim življenjem, da se ne udejstvijo te pretnje, bodisi proti meni, bodisi proti kakim drugim jugoslovanskim osebam. Prav tako jamicijo ti talci z življem radi vsakega nasilstva proti oblastovom SHS ali sploh radi kršitve javnega miru in reda. Svarim torej vse prebivalstvo glede vsakega neprerišljenega dejanja, zakaj usoda talcev je v nih rokah. To bodi vsem na znanje. — Maribor, 31. decembra 1918. — General Maister.« — Po trije talci morajo biti internirani v vojašnici za dobrobarstvo 24 ur. Prvi so bili danes internirani odvetnik dr. Mravlaj, tovarnar z usnjem Berg in veletrgovec Koschinchegg. Med 21 talci je tudi štajerski delni poslanec Wastian.

Izgredi v Donawitzu.

Dne 30. decembra je prišlo v Donawitzu do velikih izgredov. Rudniška uprava je nakupila velike množine moko po 19 K in se nato mirno razšlo. Kasneje pa je nastavljeno. Ob 6. zvečer se je zbrala pred stanovanjem rudniškega ravnatelja Baumgartnerja velika množica, ki le zahtevala, da se cena moko zniža. Baumgartner je izjavil, da nima podoblastia to storiti, nakar so delavci jeli hrupno demonstrirati. Na tiste mesta je prišlo oroočišči in Narodna straža iz Ljubljane. Narodna straža je začela strelijeti, ranjeni ni bil nihče. Nato je oroočišči razorilo Narodno stražo. Medtem je ravnatelj Baumgartner stopil v zvezo z glavnim ravnateljstvom na Dunaju in dobil dovoljenje, oddajati belo moko po 8 kron kilogram. Delavstvo je vzel to na znanje in nato mirno razšlo. Kasneje pa je napadlo prodajalno trgovca Taggerja, češ, da ima skrite velike količine moko. Množica je preiskala vso hišo, a ni našla nobene mokes. Delavstvo se je šele ob 1. ponocu razšlo.

Medžimurje in Prekmurje v naših rokah.

Kakor smo že poročali, so naše čete dne 24. decembra zavzele Čakovc. V par dneh so zasedle vse Medžimurje do izliva Mure v Dravo. Ko so dne 27. decembra na kateri naši oddelki pri Razkržju prekoračili Muro, so jih Madžari prvočno potisnili nazaj, pa jih Madžari prvočno potisnili nazaj. Drugi dan so naše čete zopet udarile preko Mure. Pri tem pohodu se je zlasti oddikoval osmošolec ljubljanske gimnazije Godina. Prvi dan so Madžari njegovega očeta vleti, drugi dan pa se je Godinovi četi posrečilo, očeta osvoboditi, zajeti 60 Madžarov in jim odzveti velik plen. Dne 27. decembra so naši oddelki okupirali Lenčavo. 28. decembra pa Beljatince in več drugih vas. Dne 28. decembra je bila v naših rokah že tudi Slobota (Mura Szombati). Madžari se povsod umikajo brez večjih bolj. Našim četam le padel v roke precejšen plen. Vplenite so več tonov in strošnic. Samo v Lendavi so Madžari vzeli okrog 6000 pušk ter zaplenili srebrnega denarja okrog 36.000 kron. Ker je bil napad na Prekmurje in Medžimurje popolnoma neprizakovano, niso mogli Madžari pravocasno odpeljati niti svojih zalog z živili, niti tam nakupičene živine. Živina in živila so sedaj v naših rokah. Ljubljansko pozdravlja osvoboditelje povod z velikim navdušenjem. Prekmurci so poslali v Maribor generalu Maistro prošnjo, naj jim pošle slovenske uradnike, predvsem po slovenskega uradnika, ki je preklical. — Ko so na Božič, dne 25. decembra udarile naše čete v Ormož v Prekmurje, se je na murskem mostu razvila huta bitka, v kateri je na naši strani padlo 15 m o ž. ranjenih pa je bilo 72. Madžari so imeli 102 mrtvih in okrog 150 ranjenih. Ranjenice so prenijali v bolnišnice v Varazdin. Med padlinama se nahajata orostovljence Slavko Podešev, matrnat učiteljica in sin mestnega učitelja v Zagrebu, in mornar Veljko Popović. Podeševa so prenijali v Zagreb, kjer so ga slavnostno pokopali.

Spomnijajte se družbe sv. Cirila in Metoda.**Črna gora za ujedinitvenje in proti Italiji.**

Cetinje, 21. decembra. (Ljub. kor. ur.) Cetinjski likovni urad poroča: Cetinjski, zbrani na velikem ljudskem shodu na Cetinju dne 27. decembra, so povredom izvezli zemljevid. Skupaj z tem so izvezli zemljevid. Vlomili so posebne mize in omare ter razmetali vse vsebine po tleh in ekocih okna. Skoraj okna so vrgli tudi veliko slovensko zastavo z dresom vred, katere je druhal na ulici med stratičnimi vankili zadržalo. Pri tem so se tudi čuli kljuci: »Abbasco la Serbia! (Dol s Srbito!)« — V strahu za lastno varnost, dobro vedo, da se nahaja v tiskarni bencin in petrolet, so stanovnici III. nadstropja Italijan Uxa, stotnik občinske požarna brambe, niesog vrat in oče, posredovali pri razkraličih, ravno ko so hoteli in uredništva vdreti v tiskarno, da bi tudi tam pustiči in razbitili. Ti so tudi prebrečili vlonicem, da niso zmetali in zmosilizm in omare na ulice, sa kar so se pravljali. Značilno je, da niso bilo ves čas, ko so razbitili in razmetavali v nadstropju ter požigali na ulici slovensko trobojino, niti enega kabrinjera ali drugega varnostnega organa v bližini, da bi ščitil tujo lastinino in varnost oseb.

zvezni in te z nezvezničevim vilom zasili prav ulici. Grada ministrska ljudi pa te vira in vseh v nezvezničevem in pravim. Štev. 2. Edinost. Ni to, vendar je zastopilo in kjer leta dan ni bil nihče izmed osoblja. Tudi takaj ne komesarji prav vandalsko. Skoraj okna so metali na ulice despotice, reketnice, knjige in zemljevid. Vlomili so posebne mize in omare ter razmetali vse vsebine po tleh in ekocih okna. Skoraj okna so vrgli tudi veliko slovensko zastavo z dresom vred, katere je druhal na ulici med stratičnimi vankili zadržalo. Pri tem so se tudi čuli kljuci: »Abbasco la Serbia! (Dol s Srbito!)« — V strahu za lastno varnost, dobro vedo, da se nahaja v tiskarni bencin in petrolet, so stanovnici III. nadstropja Italijan Uxa, stotnik občinske požarna brambe, niesog vrat in oče, posredovali pri razkraličih, ravno ko so hoteli in uredništva vdreti v tiskarno, da bi tudi tam pustiči in razbitili. Ti so tudi prebrečili vlonicem, da niso zmetali in zmosilizm in omare na ulice, sa kar so se pravljali. Značilno je, da niso bilo ves čas, ko so razbitili in razmetavali v nadstropju ter požigali na ulici slovensko trobojino, niti enega kabrinjera ali drugega varnostnega organa v bližini, da bi ščitil tujo lastinino in varnost oseb.

Iz Dalmacije.

Raznovrstne ameriške in francoske lade pridejo križarjilo po Adriji. Dalmatinsko jugoslovansko prebivalstvo ih povsod podpravlja z velikim navdušenjem, ki toplo odmeva v sрih Amerikancev in Francozov, pri Italijanih pa provozrača veliki srđi in nevoljo. Italijani bi namreč hoteli, da bi se prav nihče razvrači nihjih ne brigali za Jugoslovane, katere hočejo kar čez noč popolnoma podlarmati. — V Jesen so svečano prizakovani Francoze. Juraj Čarlič jih je pozdravil v francoskem jeziku, spominjajoč se zaslug Francoske v preteklem stoletju za svobodo človeštva in sedaj za svobodo narodov in Izrekel je nado, da civilizirana Evropa ne bo dopustila, da se nam nadene jarem desečirat hujši, nego je bil avstrijski jarem. Francoski povelnik Chovalin je odgovoril, da je lučevito in tolazljivo ter vzkliknil: »Živela Jugoslavija! Godba je svirala marziale in »Bože pravde. — Na Pelešcu so se bili izkrali Amerikanči. Prebivalstvo jih je sprejelo vzhodno v celinski mornarji so navdušeno klicali: »Živela Jugoslavija! V imenu Narodnega sveta jih je pozdravil Iko Glomazić in dr. Radović. Shod te predstavlja bivši minister Ljubomir Bakšić. Glavni govor pa imel Andrija Radović, poslanec Glomazić in vladika Gavro Milčević. — S to resoluciono je lastno izričano ledinstveno častuvanje vseh črnokrških političnih struk v našem narodnostenem vprašanju.

Italijanska nasiljava.

Trst, 29. decembra. (Lj. kor. ur.) Danes opoldno se je vršil v gledališču Politevana Rossetti javen shod, sklican od italijanske vsečiliške mladine. Na tem shodu, kakor na drugih shodih sklicanih za danes po raznih mestih Italije, se je govorilo za najmočnejšo italijansko zahtevo, da moreta Reka in vse Dalmacijo pripasti Italiji. Ta shod pa so tričaki Italijani izrabili v to, da so začeli novovo s povečano silo svojo vojno proti vsem, kar je jugoslovansko. — Po shodu je šel sprevod udeležencev z zastavami po glavnih ulicah do stanov povelnika tretje armade vojvodje d'Aosta, pri katerem je bil ravno isti čas tudi vrohovički povelnik Italijanske armade general Diaz. Od tega so demonstrante prihruneli pred škofovo palaco. Velika gruča je vdrila v škofovo pisarno in škofovo stanovanje. S silo so vlonili štiri vrata in po kvarilni klučavnice. Vdrli so celo v domačo kapelo in v sobe č. sester, ki vodijo škofovo ekonomijo. V vseh sobah so razmetali knjige, spise in slike ter pokradli nekatere predmete, med temi dragoceni binokelj. Večino spisov in knjig so razgrajali pometali skozi okno na ulico, kjer je bilo zbranih par tisoč demonstrantov, ki so spremiali vse te vandalec čime z velikim kričenjem in vzklikom: »Evviva l'Italia! Abbasso il vescovo! Fora i Ščavci! (doi s Ščavci! ven Slovanji!) Med tem so vlonili — bilo tih je kakih 200 do 300 — razsajali po vseh škofovih prostorih. Ena gruča je navalila v privatno škofovo pisarno, s silo izdrila predale iz pisalne mize in prebrala v okviru privatne pisarne. S silo so vlonili štiri vrata in po kvarilni klučavnice. Vdrli so celo v domačo kapelo in v sobe č. sester, ki vodijo škofovo ekonomijo. V vseh sobah so razmetali knjige, spise in slike ter pokradli nekatere predmete, med temi dragoceni binokelj. Večino spisov in knjig so razgrajali pometali skozi okno na ulico, kjer je bilo zbranih par tisoč demonstrantov, ki so spremiali vse te vandalec čime z velikim kričenjem in vzklikom: »Evviva l'Italia! Abbasso il vescovo! Fora i Ščavci! (doi s Ščavci! ven Slovanji!) Med tem so vlonili — bilo tih je kakih 200 do 300 — razsajali po vseh škofovih prostorih. Ena gruča je navalila v privatno škofovo pisarno, s silo izdrila predale iz pisalne mize in prebrala v okviru privatne pisarne. S silo so vlonili štiri vrata in po kvarilni klučavnice. Vdrli so celo v domačo kapelo in v sobe č. sester, ki vodijo škofovo ekonomijo. V vseh sobah so razmetali knjige, spise in slike ter pokradli nekatere predmete, med temi dragoceni binokelj. Večino spisov in knjig so razgrajali pometali skozi okno na ulico, kjer je bilo zbranih par tisoč demonstrantov, ki so spremiali vse te vandalec čime z velikim kričenjem in vzklikom: »Evviva l'Italia! Abbasso il vescovo! Fora i Ščavci! (doi s Ščavci! ven Slovanji!) Med tem so vlonili — bilo tih je kakih 200 do 300 — razsajali po vseh škofovih prostorih. Ena gruča je navalila v privatno škofovo pisarno, s silo izdrila predale iz pisalne mize in prebrala v okviru privatne pisarne. S silo so vlonili štiri vrata in po kvarilni klučavnice. Vdrli so celo v domačo kapelo in v sobe č. sester, ki vodijo škofovo ekonomijo. V vseh sobah so razmetali knjige, spise in slike ter pokradli nekatere predmete, med temi dragoceni binokelj. Večino spisov in knjig so razgrajali pometali skozi okno na ulico, kjer je bilo zbranih par tisoč demonstrantov, ki so spremiali vse te vandalec čime z velikim kričenjem in vzklikom: »Evviva l'Italia! Abbasso il vescovo! Fora i Ščavci! (doi s Ščavci! ven Slovanji!) Med tem so vlonili — bilo tih je kakih 200 do 300 — razsajali po vseh škofovih prostorih. Ena gruča je navalila v privatno škofovo pisarno, s silo izdrila predale iz pisalne mize in prebrala v okviru privatne pisarne. S silo so vlonili štiri vrata in po kvarilni klučavnice. Vdrli so celo v domačo kapelo in v sobe č. sester, ki vodijo škofovo ekonomijo. V vseh sobah so razmetali knjige, spise in slike ter pokradli nekatere predmete, med temi dragoceni binokelj. Večino spisov in knjig so razgrajali pometali skozi okno na ulico, kjer je bilo zbranih par tisoč demonstrantov, ki so spremiali vse te vandalec čime z velikim kričenjem in vzklikom: »Evviva l'Italia! Abbasso il vescovo! Fora i Ščavci! (doi s Ščavci! ven Slovanji!) Med tem so vlonili — bilo tih je kakih 200 do 300 — razsajali po vseh škofovih prostorih. Ena gruča je navalila v privatno škofovo pisarno, s silo izdrila predale iz pisalne mize in prebrala v okviru privatne pisarne. S silo so vlonili štiri vrata in po kvarilni klučavnice. Vdrli so celo v domačo kapelo in v sobe č. sester, ki vodijo škofovo ekonomijo. V vseh sobah so razmetali knjige, spise in slike ter pokradli nekatere predmete, med temi dragoceni binokelj. Večino spisov in knjig so razgrajali pometali skozi okno na ulico, kjer je bilo zbranih par tisoč demonstrantov, ki so spremiali vse te vandalec čime z velikim kričenjem in vzklikom: »Evviva l'Italia! Abbasso il vescovo! Fora i Ščavci! (doi s Ščavci! ven Slovanji!) Med tem so vlonili — bilo tih je kakih 200 do 300 — razsajali po vseh škofovih prostorih. Ena gruča je navalila v privatno škofovo pisarno, s silo izdrila predale iz pisalne mize in prebrala v okviru privatne pisarne. S silo so vlonili štiri vrata in po kvarilni klučavnice. Vdrli so celo v domačo kapelo in v sobe č. sester, ki vodijo škofovo ekonomijo. V vseh sobah so razmetali knjige, spise in slike ter pokradli nekatere predmete, med temi dragoceni binokelj. Večino spisov in knjig so razgrajali pometali skozi okno na ulico, kjer je bilo zbranih par tisoč demonstrantov, ki so spremiali vse te vandalec čime z velikim kričenjem in vzklikom: »Evviva l'Italia! Abbasso il vescovo! Fora i Ščavci! (doi s Ščavci! ven Slovanji!) Med tem so vlonili — bilo tih je kakih 200 do 300 — razsajali po vseh škofovih prostorih. Ena gruča je navalila v privatno škofovo pisarno, s silo izdrila predale iz pisalne mize in prebrala v okviru privatne pisarne. S silo so vlonili štiri vrata in po kvarilni klučavnice. Vdrli so celo v domačo kapelo in v sobe č. sester, ki vodijo škofovo ekonomijo. V vseh sobah so razmetali knjige, spise in slike ter pokradli nekatere predmete, med temi dragoceni binokelj. Večino spisov in knjig so razgrajali pometali skozi okno na ulico, kjer je bilo zbranih par tisoč demonstrantov, ki so spremiali vse te vandalec čime z velikim kričenjem in vzklikom: »Evviva l'Italia! Abbasso il vescovo! Fora i Ščavci! (doi s Ščavci! ven Slovanji!) Med tem so vlonili — bilo tih je kakih 200 do 300 — razsajali po vseh škofovih prostorih. Ena gruča je navalila v privatno škofovo pisarno, s silo izdrila predale iz pisalne mize in prebrala v okviru privatne pisarne. S silo so vlonili štiri vrata in po kvarilni klučavnice. Vdrli so celo v domačo kapelo in v sobe č. sester, ki vodijo škofovo ekonomijo. V vseh sobah so razmetali knjige, spise in slike ter pokradli nekatere predmete, med temi dragoceni binokelj. Večino spisov in knjig so razgrajali pometali skozi okno na ulico, kjer je bilo zbranih par tisoč demonstrantov, ki so spremiali vse te vandalec čime z velikim kričenjem in vzklikom: »Evviva l'Italia! Abbasso il vescovo! Fora i Ščavci! (doi s Ščavci! ven Slovanji!) Med tem so vlonili — bilo tih je kakih 200 do 300 — razsajali po vseh škofovih prostorih. Ena gruča je navalila v privatno škofovo pisarno, s silo izdrila predale iz pisalne mize in prebrala v okviru privatne pisarne. S silo so vlonili štiri vrata in po kvarilni klučavnice. Vdrli so celo v domačo kapelo in v sobe č. sester, ki vodijo škofovo ekonomijo. V vseh sobah so razmetali knjige, spise in slike ter pokradli nekatere predmete, med temi dragoceni binokelj. Večino spisov in knjig so razgrajali pometali skozi okno na ulico, kjer je bilo zbranih par tisoč demonstrantov, ki so spremiali vse te vandalec čime z velikim kričenjem in vzklikom: »Evviva l'Italia! Abbasso il vescovo! Fora i Ščavci! (doi s Ščavci! ven Slovanji!) Med tem so vlonili — bilo tih je kakih 200 do 300 — razsajali po vseh škofovih prostorih. Ena gruča je navalila v privatno škofovo pisarno, s silo izdrila predale iz pisalne mize in prebrala v okviru privatne pisarne. S silo so vlonili štiri vrata in po kvarilni klučavnice. Vdrli so celo v domačo kapelo in v sobe č. sester, ki vodijo škofovo ekonomijo. V vseh sobah so razmetali knjige, spise in slike ter pokradli nekatere predmete, med temi drag

Dobrovoljci na Koroško!

Za koroško legijo prostovoljev je v Ljubljani veliko zanimanje in priglašati se mnogo vojakov. Priglašati se je treba v belgijski vojašnici, (objekt II. v pisarni I. nadstv.). Dolžnost vsakega za to sposobnega moža je, da se pričasi takoj. Branimo svoje zemljo!

Polkovnik Pribičević o naših skupnih zadevah.

Polkovnik Pribičević je imel v seji Narodne vlade SHS v Ljubljani z dne 23. decembra obšren govor, v katerem se je dotaknil mnogih stvari, ki so važne za medsebojno poznavanje Srbov in Slovencev. Razvil je tudi svoj program glede reorganizacije armade. V naslednjem podajamo nekatere misle.

V uvozu je izrazil svoje veselje, da se dosegel cilj, za katerega je živel. On je v prvi vrsti Jugoslovjan in ne dela med posamimi plemeni tega naroda nobene razlike. Velikega pomena naše nove skupne države ne vidi v nacionalnem momentu, ker ta sam še ne ostreči ljudstvu, ampak v kulturnem momentu; sedaj je šele danu podlaga, da se razvije med jugoslovenskim narodom resnična kultura na vseh poljih, ki bo šele dala novi svobodi vsebinsko in pravi pomen. Srbski narod v zadnjih 15 letih ni utegnil, baviti se obširno z raznovrstnimi kulturnimi vprašanji, ki so okupirali mišljeno Evropo. Srbski narod je moral osredotočiti vso svojo skrb in delo v treh točkah: da se je ojačal v gospodarskem oziru, da se je pripravil na neizogibno vojno, ki jo je moral izvojevati, ker so mu sosedje onemogočali svobode gospodarski razvoj, in da je vzgajal ljudstvo za cilje, ki jih je srbski narod še moral dosegeti. Ta cilj je dosežen. Sedaj se začne nova doba, doba kulturnega dela, da se dohiti to, kar je moralno začasno stopiti v ozadje, vsled neodložljivih važnejših dolžnosti. Pri tem delu stavi srbski narod velika pričakovanja na Slovence, ki so najbolj izobraženi del jugoslovenskega naroda.

Kar se tiče vojaštva, je treba najprej omeniti v splošnem, da bo nova armada res državljanska, ljudska armada, da to ne bo nikak miliitarizem iz avstrijske dobe. Aktivna vojaška služba bo trajala 6 mesecev. Ne bo se padogajalo, da bi bili vojaki tako zanemarjeni, kakor sedaj. Vojak mora biti dobro preskrbljen s hrano, obleko in posteljo. On ne bo samo ekskseral, ampak se bo v vojašnici tudi vzgajal. Vpeljali se bodo kurzi za analabete, predavanja o nalezljivih boleznih, alkoholu, nemu vprašanju, raznih gospodarskih vprašanjih in predavanja splošno izobraževalnega značaja. Gojilo se bo peti v plemenitih zabava. Častniki in izobraženci bodo do moštva v istem naravnem razmerju, katero vladva v civilu med izobraženci in tistimi, ki jutri niso bili dana prilika, poskrbeti si širšo izobrazbo.

Da bo po mogočem armado reorganizirati, naj sodeluje vsak z besedo in dejaniem, kdor razame njen potrebost.

Politične vesti.

Radi veleždane obsojen. Kakor javljajo belgradski listi, je bila nedavno tega v Bitoliu sodna razprava proti bivšemu uredniku beogradskie »Stampa« Svetoliku Jakšiću, obtoženemu radi veleždaje. Dognalo se je, da je Jakšić v zadnjem času organiziral obsežno špiražo proti Srbiji. Iz njegovih dopisov iz Zeneve, ki so izhajali v glasilih bivših avstro-ogrskih okupacijskih oblasti v Srbiji v »Beogradskih Novinah«, je razvidno, da je bil Jakšić navaden nemški in avstrijski plačani agent. Sodišče ga je obosodovalo v 20letno težko jebo.

Odstop Bissolati. Iz Curiha počajo: Tudi Bissolati je odstopil. Eden glavnih vzrokov za odstop je okolnost, da Sonnenu trpi nevarno agitacijo za italijansko aneksijo vse Dalmacijo do Kotorja in tako vstvarja resne možnosti za konflikt z jugoslovanskim državo. Nadaljni vzrok za Bissolatijev odstop je v večino sprejeti sklep italijanskega ministrskega sveta, da se odpošije Sonnino, kot zastopnik Italije na mirovno konferenco.

Zagrebški izgredi pred sodiščem.

Stotnik dr. Ante Zec je izpovedal, da mu je svedok Mihaljević dne 5. decembra popolno telefoniral, da se pripravlja med vojaki 53. in 25. polka pobuna. To vest je telefonično sporočil sokolski straži. Nato je bil zaslišan poverjenik za javno sigurnost dr. Angelinović. Povedal je, da ga je poslanec Krmic prvi opozoril na to, da se med vojaštvom nekaj pripravlja. Tudi tajnik istrskega oddelka Narodnega viječja dr. Mandić mu je sporočil, da se je pri povelenjstvu 4. srbskega polka zglašila neka ženska ter izjavila, da bo vojaštvo dne 5. decembra organiziralo vstajo. Na vprašanja zagovornika avtoriteta Ugrinova, zakaj ni opozoril povelenjike 53. in 25. polka, polkovnika Kučaka in podpolkovnika Petrovića na to, da pripravljajo njima pareodjeni vojaki vstajo, je dr. Angelinović izjavil, da je bil prepričan, da bo lahko zarotniški načrt preprečil s svojimi varnostnimi oddelki. Sicer pa je on menil, da bi moral izkoristiti

dva zavojnika zlega obvestiti, ne pa en. Polkovnik Georgijević zaslišal potrje je izjavil, da so se vojaki vrnili s fronte popolnoma nedisciplinirani in da so zdržali v lopev. Narednik Naravnica je izjavil, da je slišal, kako je obtoženi nadporočnik Jarovič pozival vojake, naj gredo na ulico demonstrirati. Za kolovodje na Jelačičevem trgu je označil četvrtodoj Perečiča. — Priča Rudolf Gredel je pri obnavljanju Izpovedal soglasno z izpovedbami obtoženca Morta, dokim je v predpreiskavi navedel proti Mortu razne obtežilne okolnosti. Ko so svedoki opozorili na to, da si nasprotuje v svojih izpovedbah, je priznal, da kaže Mort na hodniku zaprosil, naj prita tako, kakor se je on (Mort) zagovarjal. Zaslišani je bilo natro še veliko prtič, ki so samo deloma obtežilno izpovedale za obtožence. Predlog da se zaslišijo še nadaljnje misle, je bil odklonjen, nakar je sodešče odredilo čitanje sodnih zapiskov.

Amerika in prehrana v Jugoslaviji.

Radiotelegrafsko javlja iz Pariza: Herbert Hoover, kontrolor ameriške prehrane je ukazal polkovniku Adwoodu — v sporazumu z zavezniškimi vladami, ki so se odločile, da prevzemajo akcijo za prehrano Srbije in ostale Jugoslavije — naj prevzame v svoje roke skrb za prehrano teh pokrajini. Polkovnik Adwood se v spremstvu 6 oficirjev nemudoma napoti v Belgrad in druga jugoslovenska mesta. Na drugi strani bodo tudi ostali zavezniški poslali svoje zastopnike v te pokrajine, da sodelujejo pri akciji za prehrano jugoslovenskih dežel. Zednine države so že odpolale živila, ki so že dosegla v razne luke na jadranskem obrežju. Živila so se izkrcala pod nadzorstvom generalnega kvartirmojstra ameriške vojske. Polkovnik Mac Intosh pride kot zastopnik ameriške armade v Trst in druga jadranska pristanišča, da kontrolira izkrcavanje živil in koordinira svoje delo zdelom polkovnika Adwooda in drugih zavezniških zastopnikov v Jugoslaviji. Računa se, da bo v nekaj tednih došlo v Jugoslavijo tudi živil, da bo prebivalstvo s hrano do dobra preskrbljeno.

Dnevne vesti.

Javno mnenje. To mnenje je večji gospod, posebno, če nosi za pasom par samokresov ali kai podobnega. Sicer ni pravo javno mnenje, obenäša se pa, kakor bi bilo. Povod je prilike, da bi steknilo kakršna komarja, katerega spremeni v petih minutah v zgoro! Živi takoreč od senzacij in če se kake stvari polasti, jo slastno prekuvara, da se obnaša, kakor bi prekuvalo v svojem loncu, najpričnejšo resnico. Naivečkrat pa to kar se kuha z resnico ni v nobenem sorodu! To javno mnenje poča se je v silvestrovski noči tudi na našem listu ter ga brez vsake preiskave odsodilo, da je deležen erdega komplota, skovanega v ta namen, da bi pravica grdo podlegla. Kakor znano je pred dobrim tednom v neki pivski družbi prispetila se nesreča, katera do danes se ni pojasnila. Od pricetka se je govorilo, da je nekdo po stopnicah padel in se ubil. Kmalu pa se je prinovedovalo, da se gre pravzaprav za uboi in da je zadevo vojaško sodišče v roke vzel. Našemu listu ni bilo od nikake strani donosljano kako poročilo, zatorej se s to samo na sebi založimo zadevo ne nečel. Kakor hitro je pa sodišče v roke vzel, se že nosplošno mogli več pecati, ker to volitveni zakoni še vedno prepovedujejo in ker sploh ne gre, da bi javni listi na preiskovalnega sodnika, pritisnali, če ni dokaza, da zanemarija svojo dolžnost. »Slovenec« je sedaj priobčil neko v kateri se trdi, da nekdo v ti zadevi ne izpolnjuje svoje dolžnosti. Kdo je ta nekdo, se v tisti vesti ne pove, ne more pa biti drugi, nego preiskovalni sodnik, ki je edini v položaju, da deli morda kakre protekcije. Mi o takih protekcijskih čisto nicesam ne vemo, nam o njih ni nikdo nicesar poročal in nam se vidi, da so naravnost izključena. Radi našega lista ima preiskovalni sodnik pravico med preiskavo zapreti kogarkoli hoče, mi ne bomo nikogar branili, samo proti temu se branim, da bi morali na povelje zloravnati omenjenega javnega mnenja izreči, da se vrše korupcije v te sodni preiskave in da bi se moralni že vnaprej izreči za krivdo, o kateri nismo prepričani, da je dokazana. Mi nismo vnaprej v določne sodne spise, mi nismo prečitali obduktiškega zapisnika, mi ne vemo, kako so izpovedale pricete, z eno besedo: položaj nam je v vsakem oziru prikrit. Javno mnenje silvestrove noči pa je od nas zahtevalo, da naj bi bili priobčili ravnatovko vest, kakor to je priobčil »Slovenec« in da naj bi dali določna svojemu razburjeniu radi preiskave, katere ne poznamo in o kateri mislimo, da se vodi tako, kakor predpisuje zakon. Sicer se ne more zahtevati, da bi pri našem listu vedno vedeli kaj bo priobčil »Slovenec«. Ni se nam torej treba braniti proti otroški obdolžnosti, da tičimo s hudodelci pod eno odecijo. To očitanje je otroke in tudi skrajno zabitlo!

V Politanah so na shodu sprejeli to-le resolucion: Slovenci in Slovenke zbrani na imponantnem manifestacijskem shodu dne 29. decembra odločno protestirajo proti nasilnostim, ki jih uganjata Italiani, oziroma Nemci po Krajiškem Primorskem v Dalmaciji in na Slov. Koroskem. Izjavljamo odločno, da ne damo niti ene slovenske vasi Italijanom in Nemcem.

Pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani je bilo dne 31. decembra odpuščenih iz službe 12 nemških uradnikov.

Odpuščena iz službe. Narodna vlada je odpuščila iz službe stavbnega svetnika Hansa Jakscheta.

Odpuščen je prof. dr. Adolf Brauner kot okrajinski župan nadzornik za nemške ljudske šole v Ptaju, Ormožu, Rogatcu in Rožeku Slatini. Njegove poslove so poverili Matija Horjan, okrajinemu župniku nadzorniku, v Ptaju.

— Raziskovanje sklepa. Pri višjem sodnem sodišču SHS v Ljubljani so namestitev na računski uradnik in en računski asistent s plačjo, aktivitetimi in draginjskimi dokladami X., oziroma XI. činovnega račreda, ter en računski praktikant z adjutom letnih 600 kran in z draginjsko dokladno izdajo letnih 1212 K. dokler se uradnikom izplačujejo draginjske doklade. Prošnje je vlagati do dne 14. januarja pri predsedništvu imenovanega sodišča. Vesti invalidi, če so za take službe sposobni, imajo prednost.

Mesto notarskega substituta v Rožku je razpisano, dokler ne bo imenovan notar za notarsko mesto v Rožku. Prosilci usposobljeni za substanci, naj vlože prošnje do dne 10. januarja pri notarski zbornici v Ljubljani.

Razpis notarskih mest. Notarski mestni v Borovljah in v Rožku, oziroma drugo notarsko mesto, ki bi bilo morebitno izpraznjeno po premestitvi, sta razpisani. Prošnje je treba vložiti pri notarski zbornici v Ljubljani do dne 15. januarja.

Poverjenik za javna dela ing. Remec sprejema odsles stranke le v torkih in petkih od 10. do 12. ure.

Narodni davek, ki je na nabolala gdje, Marija Pezdirjeva na dan praznovanja ujedinjenja s Srbijo — oddan pri finančni deželnini blagajni v Ljubljani 1030 K.

Prepoved nove vojaške oblike. Glede odredbe poverjenišva za narodno brambo, od 1451 z dne 30. decembra 1918 se rezervnemu častnikom, ki niso več v aktivni službi, do preklica zabranjuje, da od 15. januarja 1919 se nadaljuje nosilje vojaško uniformo — Da bi pa rezervni častniki ne bili primorani si nakupovati novih civilnih oblik, se dovoljuje, da se uniforma tako prenaredi, da se na prvi pogled vidi, da služi ta kot civilna oblika. Prepovedana je nositi prejšnje ali sedanjo kape, kakor tudi kakoršniki značke na vratu. Sicer je bil Madzir na severu!

Umetniška noč. Prošnja v Narodnem domu. Gospod Šef kapelinik Rukavina in gospod kapelinik Ravnik že pripravljata obšren program za koncertni del. Grg. Marek in Vlček študirata razne točke in plese za veliki kabaret.

Umetniška noč. Poziv na prošnjo na župni društvo! Nahajamo se v velekrščnem polozaju. Gorisko, Trst, Istru, velik del Kranjske in Dalmacije so zasedli Italijani. Na Koroškem. Prekmurje in Medžimurje teče v potokih jugoslovenskega kraja. Kdo čuti narodno, se v teh časih ne more veseliti! Zato prosim v rotino naša društva, nai se v približljivih veselicah kolikor mogoče omejujejo. Casi so preneseni in ni na mestu, da bi prireiali hrupne veselice, da bi plesali in se vdaiali alkoholu sedaj, ko stegajo po slovenski zemlji svoje gražljive prste. Italijani na jugu v zahod in jugu. Nemci in Madzir pa na severu!

Umetniška noč. Poziv na koncert v Narodnem domu. Gospod Šef kapelinik Rukavina in gospod kapelinik Ravnik že pripravljata obšren program za koncertni del. Grg. Marek in Vlček študirata razne točke in plese za veliki kabaret.

Umetniška noč. Predpredstava vstopnice za Umetniško noč, ki se vrši v soboto, dne 4. prosinca 1919 v vseh prostorih Narodnega doma, je vsak dan od 10—12. ure popoldne pri gledaliških blagajnah. P. n. občinstvo opozorjam, da je za koncert le omejeno število stolov na razpolago in dobri iste so vse, ki so preskrbi pravocasne vstopnice. Isto velja tudi za kabaret Madame Kranjtemac, ki se vrši pri razenih, katere so zaznamovane s številko 1. Ker je zanemanje za Umetniško noč izredno veliko, nai si vsakdo že v napred preskrbi vstopnico. Posebna vabilna se ne razpoloži — Ves čar sanjave, japonske noči, polne ljubezni in nevesenega hrenjenja, vso bajno protest vzhoda z vsem svojim tajnim kipenjem mladih ljubčeh se biti, nam razgrazne ta noč, bašča, kakor vjetre rož v zahod. Zvezda vodnica vseh polnočnih čarov bo sijala v krogu svojih družic.

Sadijski tečaj na Grmu. Prijedel kmetijska šola v času od 15. februarja do 15. maja 1919. Natancenja navodila so razvidna iz razglasila, ki je nabič na mestni deski.

Poslovnična za krmila v Ljubljani naznana, da vred, ki so bile izposojene pred 1. decembrom 1918, pa tudi stranke, da sedaj se niso vrnila, ne sprejeme več nazaj. Vreče, izposojene po 1. decembri 1918 na stranke nemudoma vrnejo, najkasneje pa do 15. januarja 1919, ker ih po tem dnevu Poslovnična ne bo več sprejemala.

Z Ljubljanskega observatorija. Včeraj zbirata so zaznamovali inštrumenti potresne opazovalnice dva katastrofala potresa iz dalične kakih 10.000 kilometrov. Prvi znaki prvega potresa ob 2. uri 49 minut. Začetek drugega močnejšega potresa ob 4. uri 18 minut in 29 sekund. Naivčjevalno gibanje ob 4. uri 55 minut 21 sek. Konec zaznamovanja ob 6. uri 30 min.

V Vojniku je Narodna vlada SHS v Ljubljani, oddelek za uk in bogost, razpravila nemški krajinski župničevi krovčevi z različnim blagom, ki se vložita v sponzorjeva vratja. Občinstvo se načrta, da se izdelajo v sponzorjeva vratja.

Gospod z Bleda ali okolica, ki je poslušal pred časom 200 K na naslov ritmočrte Teuberiu, nai iavi svoj naslov na enol. prost. Blanca Nuščakovo vojašnico.

Utekla je deklica, okoli 12 let star. Običejno je bila v zeleno jopo, površno rjava krilo, sive nogavice, črna šerpo v čevljem z leseničnimi podprtaji. Nahaja se najbrž kje na deželi, zahititi pa v mestu. Kdo jo naide, se prosi, nai izroči proti nagradi na trnovsko strazio.

Gospodinja, ki je 28 t. m. na Slavčevem plesu v garderobi vzlata do župničevi krovčevi, se pozivlja, da jo takoj prinese župničevi v Narodnem domu, ker je dobro poznamo. Sicer se stori, nai izroči proti nagradi na trnovsko strazio.

Gospodinja, ki je 26 t. m. na Slavčevem plesu v garderobi vzlata do župničevi krovčevi, se pozivlja, da jo takoj prinese župničevi v Narodnem domu, ker je dobro poznamo. Sicer se stori, nai izroči proti nagradi na trnovsko strazio.

Zagubila se je v popoldanu pri popoldanu v garderobi vzlata do župničevi krovčevi, se pozivlja, da jo takoj prinese župničevi v Narodnem domu, ker je dobro

Tužnim in potritim srcem naznajamo vsem sorodnikom in znancem, da je naš nepozabni, iskreno ljubljeni sin oziroma brat, gospod

Ludvik Urbančič

postavl uradnik, sedaj četovodja

po kratki mučni bolezni v 26. letu starosti v vojaški bolnici v Mariboru dne 29. t. m. mimo v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo 31. t. m. na mariborsko pokopališče.

Škocjan, dne 31. decembra 1918.

Marja Urbančič, mati. Marica, Slava, Ida, sestre.

Brez posebnega naznala.

Zahvala.

S tužnim srcem naznajamo žalostno vest, da je naš preljubljeni soprog, oziroma oče, gospod

Josip Pavletič

zcl. stroj. v pok.

po kratki mučni bolezni 28. t. m. v 51. letu starosti mimo v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnika se je vrnil 30. t. m. na pokopališče v Šmiljcu.

Obenem se najglobeje zahvaljujemo za obilne dokaze srčnega sočutja in za mnogobrojno spremstvo na doto k večnemu počitku vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

KANDIJA, 31. dec. 1918.

Uršula, soproga. Josip, Leopold, Emil, sinovi. Valerija, Marija, Ema, hčere. Josipina Pahor roj. Pavletič, sestra. Josip Pahor, svak.

Zahvala.

Za vse tolažilne besede in sožalja izrečena nam ob nenadni smrti našega ljubljenega, nepozabnega

Franjo Zagarija

veletrgovca in vlepovoselnika

izrekamo tem potom izskreno zahvalo.

8348

Rodbeni Žagar-Kobi.

Prostovoljna dražba.

v skladisču „Balkan“ dne 3. januarja 1919. to je v petek ob pol 10 ur. Prodalo se bude več sto kg žilne, popolnoma nove še v balah, različne vrste. Kupoi se vahijo. Oglašati se je v pisarni Balkan na dan dražbe.

LICITACIJA KONJ.

Od strani državnih žrebčarne SHS na Selu pri Ljubljani bosta v soboto, dne 4. prosinca 1919 ob 9. uri dopoldne na dvorišču imenovane žrebčarne prodana dražbenim potom sledetja žrebčev v kobil:

žrebec štev. 410, Elson, rjavec s podolgovato liso, 16 let star, noriške pasme, 171 cm visok;

žrebec štev. 445, Cicer-Rubin, rjavec z zvezdo, 8 let star, noriške pasme, 171 cm visok;

plemenska kobra štev. 2, Kastanje, rjavka, 14 let stara, 160 cm visoka in

plemenska kobra štev. 31 Dahman XV-8, rjavka, 10 let stara in 157 cm visoka.

Državna žrebčarna SHS na Selu pri Ljubljani.

Gostilno v najem ali na račun s koncesijo ali brez nje iščem v Ljubljani. Tudi primeren lokal ni izključen. Pismene ponudbe na Ata Lampert, Kolodvorskova ulica 31. 8355

Ženitna ponuda! 30letni trgovski potnik se želi poročiti z gospodinjo ali vdovo, čeprav z enim otrokom, v starosti od 20 do 30 let z nekaj premoženjem. Najrajše bi se prizneni h kaki trgovci ali gostilni. Doplisi s sliko ali brez nje pod „Srečen zakon 858“ na upravnino Slov. Naroda. Tajnost strogo za jamčena.

Razpis mesta otroške vtrnarice. Občinski odbor mesta Brežice razpisuje mesto otroške vtrnarice. Plača z doklado 200 K mesečno. Klavirskega ponika zmožnim se nudi mnogo poslovnega zaslužka. Prošnje je vlagati do 15. prosinca 1919 na občinski odbor mesta Brežice. Nastop služečkoj. Občinski odbor mesta Brežice, 30. grudna 1918. Županov namestnik: Franc Lipšič. 8356

Približno 120 hi dobrega

Ijutomerskega vina od leta 1917 se proda pri Franu Korsec, trgovcu in posestnik v Gorjini Radgoni.

ČEVLJE z leseni podplati (čoklje) v vseh velikostih imamo v zalogi. Cenike pošljamo zastonj, kot vzorec pa 1 per po poštnem povzetju. Na zahtev pošljemo tudi več parov.

Čevljarska zadruga iz Mima, sedaj Trbovec p. Moravske.

Popolno belo plaflo morete dobiti z uporabo našega izbornega loga pršak za plaflo. Velik prihranek in malo truda pri pranju. I začoj 150 gr. K 1—, 450 gr. K 2—. Najmanj se more naročiti deset zavorjev. Pri naročilu 5 kg popul! Razpoložila se po povzetju. Prodajalcu dobre pust. Zaved za izvoz M. Jánković, Zagreb 15, Petrinjska 3, III. Telpon 23—27.

Stavbni in pohištveni :: pleskar in ličar :: Rimski cesta št. 16

naznajmo, da se vedno dela s pristnim blagom. Izvozno ceno.

Čevljarska zadruga iz Mima, sedaj Trbovec p. Moravske.

Vla 10 prodaja v Rožni dolini pri Ljubljani. Ponudbe na št. 50 počne letoče.

Včel delavov se sprejme vtič tvrdki Schneider & Verovič v Ljubljani. 8365

Jeholina mošanska, 30—40 metrskih stotov à 260 kron prodaja Marija Krajan, Maribor, Karlovina. 8345

Narodne zastave se kupijo po zmerni ceni. Ponudbe pod „Zastava/8349“ na upr. „Sl. Naroda“.

Lepa svilena rota za narodno nošo se prodaja. Sv. Petra cesta št. 14, I. nadstr. 8340

Prima bukovih blebov okoli 5 vagonov, subit, 10 cm močnih, prodaja ceno A. Nagel, Kamnik. 8354

Bonbone vsake vrste po zmerni ceni. Nabavljajo se v zdravilnicah v Ljubljani. Tržaška cesta št. 4. Postrežba točna in solidna. 8362

Včel krožnički ponorenčkih in dobrin Šivilj sprejme tako K. Pučnik, Sodna ulica 3, za Ljubljano in za Krajan. 8357

Včel za rokodelce, Šiljanec v Sveti

nici ob Savi vabi k naselitvi po enega misrijia, klijatnicičja, kovaca in kolarja. 8353

Ordonanca se rabi pri novelistvu avtomobilev četr. Več pii zgojni omenjenem novelistvu v hotelu „Mirja“. 8346

Slamnikov in klobukov vse vrste se v snaženje in predelovanje. Resiljeva c. 22 K. Brity. 2

Suba bukova drva 2—3 vagone, se po

v tovarni za stroje G. Tönnes v Ljubljani. Manj kot en m³ se ne oddaja 13

Cela oprava za spalno sobo in Še ne

drugega pohištva se takoj prodaja Kapiteljska ulica 7, pritlije. Ogleda se od 1 do 4 popoldne. 8344

Velik lokal pripravljen za špecerijsko trgovino, v sredini mesta, se ite. Cen. ponudbe pod St. C. Tanzher, Dunajska c. 47. 8330

Zanjaliva posrežnica se ite za od 8. do 10. ure

zjutraj in od 4. do 6. zvečer. Kje, nove upr. „Slov. Naroda“. 8313

Lebarški aspirant z 11-letno praksjo, vrnivši se od včakov, ite mesta. Ponudbe pod „Aspirant 8363“ na upravnino „Slov. Naroda“. 8353

Napl. krito kofje, z usnjem izdelano

lestveni voziček na prosto osi, lahek

naravnji jesenov les in dobro kovan je napredaj. Ivan Zajc, Vir, pošta Dob.

Včel lokal pripravljen za kandidat in gros, se ite v sredini mesta Ljubljane.

Ponudbe za razvedko načinjene in drugih pogovor na Jos. Rejšer, tovarna kandidat v Štajersku. 8341

Včeljedaj inštrukcije za vse razne

dom. Pismene ponudbe na R. Rastajger, Gradische 15, Ljubljana. 8318

Hračna priborja za trgovino na prometnem kraju v Ljubljani se ite. Cen. ponudbe pod „Trgovina 8197“ na upravnino „Slovenskega Naroda“. 8309

Zanjaliva posrežnica se ite za od 8. do 10. ure

zjutraj in od 4. do 6. zvečer. Kje, nove upr. „Slov. Naroda“. 8313

Lečevalni jelen, pripravljen za včakovega kola, se ite v Ljubljani, Martiničeva cesta št. 87. 8216

Motorno kolo dobro ohranjeno in brezhibno deluječe se prodaja. I. Rozman, Ljubljana, Florianska ul. 24. 8244

Lokal primeren za prodajo kandidat in gros, se ite v sredini mesta Ljubljane.

Ponudbe za razvedko najemnine in drugih pogovor na Jos. Rejšer, tovarna kandidat v Štajersku. 8341

Včeljedaj inštrukcije za drugi in tretji izvajajoči pri kandidat včakov, se ite v Ljubljani. 8307

Redka prilika! Večja množina bonov, novih kolumbijskih in 20—

preko karton se prodaja. Naprodaj se dobijo Spiritov nadomestek, Škatljata 1 K. G. Darbo, Ljubljana. Mesni trg. 13.

Platina natkanica s kavcijo 160 K

na prometnem mestu se istota. Istotam se sprejme soba

za tujake sobe. Znati mora tudi nekaj sloven. Ponudbe pod „F. K. 15/8“ na upravnino „Slovenskega Naroda“. 8047

Dobra samostojna kuharica se sprejme

z dve mačkami. Hrana in plača prav dobra. Naslov pove upravnino „Slov. Nar.“. 8285

Zimski salnja, popolnoma nova, in Še

salonska oblike, moška oblike in ženskih plašč, se ceno predra. Poizve se pri hišniku Kolizejska ulica št. 12. vila Roza, Ljubljana. 8308

Zastopnik, dobro uveden, za prodajo

sadnega mošta in silovke proti proviziji se ite. — Dopisi pod „Eksportna trgovina 8275“ na upravnino „Slo. Nar.“. 8257

Za romunski denar (cijaki), za avstr.

in prave ital. lire ter za avstr. vojno

posojilo posreduje prodajo Zavarovalna agencija Mostar trg 25, I. nadstr. od 3 do 5 popoldne.

8241

Item pristavnika (majerja), oženjenega

negra, brez otrok, obe zdužava, pridna, poštena, snažna in varčna. — Znati mora vsa domača dela kakor pri živini, na vrtu in polju.

Plača po dogovoru. Naslov pove upravnino „Slovenskega Naroda“. 7935

Prečiščenja galanterijske in manufa-

kturne stroke, mlada, dobro izdelana,

sloven. in nemški, inteligent, privaren

za obiskovanje odjemalcev, se ite za

takočišči nastop. Ponudbe pod „Komisija/8250“ na upravnino „Slovenskega Naroda“. 8312

Pravljica, sestojčka iz parnega

korita, kota, 28 m² kurtine

ploskve, 7-5 atm., predgrevnik in par-

ne strojev 40 konjskih sil se za ceno

K 20.000—. — Parni stroj, 4 do 5 konjskih sil, montiran na stojecem

parnem kotaču od 5 atm. za ceno

K 5500—. — Elekt. motor 3½ konjskih sil, 96 amp. 440 voltov za ceno

K 3500— se prodaja. — Pismene po-

nužde pod „Pošta Mostar 47, Ljubljana“. 8223

Pravljica, sestojčka iz parnega